

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 9Pu/8/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1723200618
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Lapšanská
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2023:1723200618.2

Uznesenie

Okresný súd Pezinok v konaní o prípustnosti prevzatia a držania umiestneného: O.. Š. G.F., D.. XX.XX.XXXX, H. N. U. XX, U., v zdravotníckom zariadení: Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela, so sídlom Malacká cesta 63, 902 18 Pezinok, takto

rozhodol:

Prevzatie umiestneného O.. Š. G., D.. XX.XX.XXXX, H. N. U. XX, U. do zdravotníckeho zariadenia: Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela, so sídlom Malacká cesta 63, 902 18 Pezinok, bolo dňa 30.03.2023 neprípustné.

odôvodnenie:

1. Súd začal v zmysle § 254 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) uznesením č. k. 9Pu/8/2023 - 2 zo dňa 03.04.2023 konanie o prípustnosti prevzatia a držania umiestneného O.. Š. G., D.. XX.XX.XXXX, H. N. U. XX, U. (ďalej ako „umiestnený“ alebo „pacient“), v zdravotníckom zariadení: Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela, so sídlom Malacká cesta 63, 902 18 Pezinok (ďalej len „zdravotnícke zariadenie“). Umiestnený bol do zdravotníckeho zariadenia prijatý dňa 01.01.2023 o 20:56 hod bez udelenia súhlasu s hospitalizáciou v zdravotníckom zariadení, pričom následne uznesením Okresného súdu Pezinok č.k. 43Pu/3/2023 - 6 zo dňa 03.01.2023 bolo rozhodnuté o prípustnosti prevzatia umiestneného v zdravotníckom zariadení a toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.03.2023. Umiestnený následne dňa 28.03.2023 udelil súhlas s hospitalizáciou v zdravotníckom zariadení. Uznesením č.k. 43Pu/3/2023 - 34 zo dňa 30.03.2023 súd konanie zastavil, keďže vzhľadom na udelenie súhlasu umiestneného s hospitalizáciou v zdravotníckom zariadení odpadol dôvod konania. Umiestnený následne dňa 30.03.2023 o 09:50 hod. odvolal súhlas so svojou hospitalizáciou v zdravotníckom zariadení, o čom zdravotnícke zariadenie informovalo súd dňa 31.03.2023 o 09:40 hod.

2. Podľa § 260 ods. 1, 2 a 3 CMP súd umiestneného vyslúchne. Výsluch umiestneného súd uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade umiestneného vzhliadne. Ak o to požiada umiestnený, vyslúchne ho súd vždy.

3. Podľa § 261 CMP súd sa oboznámi s názorom ošetrojúceho lekára, prípadne ďalších osôb, ktoré môžu objasniť stav vecí, a so zdravotnou dokumentáciou umiestneného.

4. Podľa § 262 ods. 1, 2 a 3 CMP súd rozhodne o prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia uznesením bez nariadenia pojednávania. Súd vydá uznesenie do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody umiestneného. Súd doručí uznesenie umiestnenému v zdravotníckom zariadení do piatich dní od obmedzenia slobody.

5. Podľa § 263 CMP, zdravotnícke zariadenie umiestneného okamžite prepustí, ak súd rozhodol, že prevzatie do zdravotníckeho zariadenia bolo neprípustné.

6. Podľa § 259 CMP, umiestnený môže požiadať, aby sa zúčastňoval konania jeho dôverník, ktorý nie je jeho zástupcom. O tejto možnosti ho súd poučí.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s názorom ošetrojúceho lekára MUDr. Zuzany Farbulovej, ktorá uviedla, že umiestnený je hospitalizovaný od 1.1.2023, pričom ide o prvú hospitalizáciu, predtým navštevoval ambulantne psychiatra. Rodina privolala RZP, nakoľko hospitalizovaný hovoril o samovražde a bol nepokojný. V nemocnici bol nastavený na liečbu, preložený na doliečovací oddelenie. Potom ako mu bola odmietnutá priepustka do domáceho prostredia, reagoval zhoršením a odvolaním súhlasu s hospitalizáciou. Následne bol preložený na oddelenie s vyšším stupňom ochrany a stráženia, tzv. „Ag“ oddelenie. U hospitalizovaného je prítomné procesuálne ochorenie. Reaguje paranoidne a nekriticky. Diagnóza je paranoidná schizofrénia. V súčasnosti mu bola liečba zmenená, nakoľko na predchádzajúcu medikáciu nereagoval dostatočne. Na otázku súdu, koľko potrvá liečba MUDr. Farbulová uviedla, že treba aby bol nastavený na liečbu.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom umiestneného, pričom umiestneného poučil o jeho právach a umiestnený poučeniu porozumel. Umiestnený uviedol, že „Necítim sa chorý. Chcem pracovať, chýba mi rodina, chcem ísť domov. Cítim sa dobre, nemám choré myšlienky, ani predtým som nemal. Iba 2 roky odzadu, ale od vtedy už nie. Doma mi je lepšie. Odvolal som súhlas, lebo doktorka mi už sľúbila, že pôjdem domov, ale nakoniec ma nepustila domov. Rodina vidí, že som normálny a som tu držaný bezdôvodne. Doktorka nevie presne čo mi je, aj keď mi tam dala diagnózu. Predtým, keď som chodil k psychiatrovi som mal také šumenie v hlave, ale moc mi tá liečba nepomáhala. Chcem ísť domov za rodinou.“ Na otázku súdu, či si myslí, že má nejakú chorobu, pacient uvádza, že nie, skôr má depresiu. Na otázku súdu, či bol agresívny, pacient udáva, že iba pri prevzatí, ale to iba preto, že ho oklamali. Súd tiež zistil, že umiestnený je zamestnaný v rodinnej firme, má sociálne zázemie.

9. Podľa § 9 ods. 4 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o zdravotnej starostlivosti“) ak ide o ústavnú starostlivosť, na ktorú sa nevyžaduje informovaný súhlas podľa § 6 ods. 9 písm. d), poskytovateľ je povinný prevzatie osoby do ústavnej starostlivosti oznámiť do 24 hodín súdu, v ktorého obvode sa zdravotnícke zariadenie ústavnej starostlivosti nachádza. O zákonnosti dôvodov prevzatia do ústavnej starostlivosti rozhodne súd. Do rozhodnutia súdu možno vykonávať len také zdravotné výkony, ktoré sú nevyhnutné na záchranu života a zdravia osoby alebo na zabezpečenie jej okolia.

10. Podľa § 6 ods. 9 písm. d) zákona o zdravotnej starostlivosti informovaný súhlas sa nevyžaduje v prípade ambulantnej starostlivosti alebo ústavnej starostlivosti, ak ide o osobu, ktorá v dôsledku duševnej choroby alebo s príznakmi duševnej poruchy ohrozuje seba alebo svoje okolie, alebo ak hrozí vážne zhoršenie jej zdravotného stavu.

11. Podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona o zdravotnej starostlivosti ošetrojúci zdravotnícky pracovník je povinný informovať o účele, povahe, následkoch a rizikách poskytnutia zdravotnej starostlivosti, o možnostiach voľby navrhovaných postupov a rizikách odmietnutia poskytnutia zdravotnej starostlivosti (ďalej len "poskytnúť poučenie"), ak tento zákon neustanovuje inak (§ 6a), osobu, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť, alebo aj inú osobu, ktorú si táto osoba určila.

12. Podľa § 9 ods. 5 zákona o zdravotnej starostlivosti ak pominú dôvody na prevzatie osoby do ústavnej starostlivosti, na ktorú sa nevyžaduje informovaný súhlas, poskytovateľ je povinný osobu prepustiť z ústavnej starostlivosti alebo si vyžiadať informovaný súhlas (§ 6 ods. 4 a 5).

13. Podľa § 6 ods. 4 písm. a) zákona o zdravotnej starostlivosti informovaný súhlas je preukázateľný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti, ktorému predchádzalo poučenie podľa tohto zákona. Informovaný súhlas je aj taký preukázateľný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti, ktorému predchádzalo odmietnutie poučenia, ak v tomto zákone nie je ustanovené inak (§ 6b, § 27 ods. 1, § 36 ods. 2, § 38 ods. 1, § 40 ods. 2).

14. Podľa § 6 ods. 6 písm. a) zákona o zdravotnej starostlivosti informovaný súhlas dáva, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 6a), osoba, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť.

15. Na základe vykonaných dôkazov v konaní - výsluchom umiestneného, výsluchom ošetrojúceho lekára, oboznámením sa s jeho názorom a oboznámením sa so zdravotnou dokumentáciou umiestneného, súd dospel k záveru, že prevzatie umiestneného do zdravotníckeho zariadenia dňa 30.03.2023 (t.j. po odvolaní súhlasu s hospitalizáciou) bolo neprípustné. Predovšetkým, pacient je hospitalizovaný od 01.01.2023, je nastavený na liečbu i keď možno nie absolútne dostatočne. Nič z jeho anamnézy a ani jeho vyjadrení, či vyjadrení ošetrojúceho lekára nenasvedčuje tomu, že v prípade jeho prepustenia do domáceho ošetrovania, je akútne ohrozený jeho život a zdravie, či zdravie a život tretích osôb. Samotný fakt, že umiestnený bol v priebehu tejto liečby zaradený na oddelenie s nižším stupňom obmedzení, preukazuje zlepšenie zdravotného stavu umiestneného počas liečby. Jeho následné agresívne správanie voči personálu zdravotníckeho zariadenia vyplynulo z konkrétnej situácie, ktorou malo byť odmietnutie prepustenia umiestneného, ktoré mu malo byť sľúbené. Na základe tejto situácie nie je možné predpokladať, že umiestnený sa bude agresívne správať aj po prepustení zo zdravotníckeho zariadenia. Samotný fakt, že umiestnený je nekritický k svojmu ochoreniu, ešte bez ďalšieho neznamena, že je dôvodné jeho opätovné prevzatie a nedobrovoľná hospitalizácia na ďalšiu dobu. Umiestnený nie je obmedzený na právnych úkonoch a má právo rozhodovať o svojej liečbe a to napriek tomu, že ide o psychiatrického pacienta. Pri výsluchu umiestnený potvrdil, že je ochotný užívať lieky, pokiaľ majú lekári za to, že je ich užívanie potrebné. Dôležité je i to, že umiestnený má rodinné a sociálne zázemie, predtým dlhodobo pracoval.

16. Nedobrovoľné obmedzenie osobnej slobody patrí medzi najväžnejšie zásahy do základných ľudských práv. U psychiatrického pacienta je dôvodné výlučne vtedy, ak ide o akútne ohrozenie života a zdravia samotného umiestneného, alebo dôvodná obava, že umiestnený bude ohrozovať zdravie a život iných. Táto obava zároveň nemôže byť iba hypotetická, ale reálna, vychádzajúca z konkrétneho správania sa umiestneného, ktoré vykazuje známky ohrozenia života a zdravia. V prípade umiestneného súd nezistil žiadne indicie, ktoré by tomu nasvedčovali. Fakt, že umiestnený reagoval zhoršením a odmietnutím hospitalizácie potom, ako mu bola odmietnutá priepustka, je po 3 mesiacoch držania v zdravotníckom zaradení, ľudsky veľmi pochopiteľný. V osobitnom konaní o prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení dlhodobo a konštantne uprednostňuje záchranu života a zdravia umiestneného pred hoci len dočasným vylúčením umiestneného zo styku s vonkajším svetom, avšak v tomto prípade nebolo preukázané ohrozenie života a zdravia umiestneného, mimo zdravotníckeho zariadenia. Súd preto, po preskúmaní všetkých dostupných informácií konštatoval, že prevzatie (opätovné) umiestneného do zdravotníckeho zariadenia (nedobrovoľná hospitalizácia) dňa 30.03.2023 bola neprípustná.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie na Okresnom súde Pezinok do 15 dní od doručenia tohto uznesenia. Písomne podané odvolanie musí byť podané v dvoch vyhotoveniach.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, k akej spisovej značke sa podáva, a musí byť podpísané. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 355 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

Podľa § 59 Civilného mimosporového poriadku odvolanie je prípustné aj proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým sa rozhodlo vo veci samej, okrem uznesenia, ktorým súd poveril účastníka zvolaním valného zhromaždenia podľa § 304 písm. f).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd neprávny procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený

sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 366 CSP novoty v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.